

Grozījumi:

Ministru kabineta 16.05.2023. noteikumi Nr.242 / LV, 94, 18.05.2023. / Stājas spēkā 19.05.2023.

Ministru kabineta noteikumi Nr. 594

Rīgā 2022. gada 20. septembrī (prot. Nr. 48 44. §)

Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 1.2. reformu un investīciju virziena "Energoefektivitātes uzlabošana" 1.2.1.2.i. investīcijas "Energoefektivitātes paaugstināšana uzņēmējdarbībā (ietverot pāreju uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu siltumapgādē un pētniecības un attīstības aktivitātes (t. sk. bioekonomikā))" 1.2.1.2.i.1. pasākuma "Energoefektivitātes paaugstināšana uzņēmējdarbībā (ietverot pāreju uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu siltumapgādē)" īstenošanas noteikumi

Izdoti saskaņā ar Likuma par budžetu un finanšu vadību 19.³ panta otro daļu un Attīstības finanšu institūcijas likuma 12. panta ceturto daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma (turpmāk – Atveseļošanas fonds) plāna 1.2. reformu un investīciju virziena "Energoefektivitātes uzlabošana" 1.2.1.2.i. investīcijas "Energoefektivitātes paaugstināšana uzņēmējdarbībā (ietverot pāreju uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu siltumapgādē un pētniecības un attīstības aktivitātes (t. sk. bioekonomikā))" 1.2.1.2.i.1. pasākuma "Energoefektivitātes paaugstināšana uzņēmējdarbībā (ietverot pāreju uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu siltumapgādē)" (turpmāk – atbalsta programma) īstenošanas un uzraudzības kārtību;

1.2. atbalsta programmai pieejamo finansējumu;

1.3. atbalstāmās darbības un izmaksu attiecināmības nosacījumus;

1.4. iesaistīto institūciju tiesības un pienākumus.

2. Noteikumos lietoti šādi termini:

2.1. cits finansētājs – kredītiestāde, tās filiāle vai tās meitas sabiedrība, līzings sabiedrība vai ieguldījumu fonds, kas ir tiesīgi sniegt finanšu pakalpojumus Latvijas Republikā, starptautiska finanšu institūcija, piemēram, Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka, Eiropas Investīciju banka, Ziemeļu Investīciju banka, Eiropas Padomes Attīstības banka;

2.2. darbu sākums – atbilstoši Komisijas 2014. gada 17. jūnija Regulas (ES) Nr. 651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (turpmāk – Komisijas regula Nr. 651/2014), 2. panta 23. punktam ir ar ieguldījumu saistītu būvdarbu sākums vai pirmā juridiski saistošā apņemšanās pasūtīt aprīkojumu, vai citas saistības, kas padara ieguldījumu neatgriezenisku, – atkarībā no tā, kas notiek pirmais. Zemes pirkšanu un tādus sagatavošanās darbus kā atļauju saņemšana un priekšizpēti veikšana neuzskata par darbu sākumu;

2.3. kapitāla atlaide – akciju sabiedrības "Attīstības finanšu institūcija Altum" (turpmāk – sabiedrība "Altum") aizdevuma pamatsummas vai sabiedrības "Altum" paralēlā aizdevuma pamatsummas, vai, ja atbalstu piešķir šo noteikumu V nodaļā minētajam atbalstam bezemisiju transportlīdzekļu iegādei, cita finansētāja – līzings pakalpojuma sniedzēja – līzings maksājuma pamatsummas pilnīgs vai daļējs samazinājums, kas tiek piemērots, ja tiek izpildīti konkrēti nosacījumi vai kritēriju kopa;

2.4. garantija – Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrētam komersantam (turpmāk – komersants), iegādājoties šo noteikumu V nodaļā minēto bezemisijas transportlīdzekli, sabiedrība "Altum" izsniegta vēstule cita finansētāja – līzings pakalpojuma sniedzēja – līzings maksājuma saņemšanai;

2.5. projekts – pasākumu kopums, par kuru īstenošanu sabiedrībā "Altum" ir iesniegts pieteikums atbalsta saņemšanai;

2.6. saistītās personas – saimnieciskās darbības veicēji, kas atbilst Komisijas regulas Nr. 651/2014 1. pielikuma 3. panta 3. punktā noteiktajai saistīto uzņēmumu definīcijai;

2.7. viens vienots uzņēmums – sniedzot atbalstu saskaņā ar Komisijas 2013. gada 18. decembra Regulu (ES) Nr. 1407/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (turpmāk – Komisijas regula Nr. 1407/2013), attiecas uz komersantu un ietver visus ar to saistītos uzņēmumus, kuru starpā pastāv vismaz vienas no attiecībām, kas minētas Komisijas regulas Nr. 1407/2013 2. panta 2. punktā.

3. Atbalsta programmas mērķis ir veicināt ieguldījumus uzņēmējdarbības energoefektivitātes paaugstināšanā, atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju attīstībā un energoresursu racionālā izmantošanā, samazinot negatīvo ietekmi uz vidi un klimata pārmaiņām, kā arī uzlabojot komersantu produktivitāti, konkurētspēju un eksportspēju un veicinot ilgtspējīgu un videi draudzīgu uzņēmējdarbības attīstību.

4. Atbalsta programmu īsteno un atbalstu sniedz kombinēta finanšu instrumenta veidā ar kapitāla atlaidi pamatsummas pilnīgam vai daļējam samazinājumam. Atbalstu veido:

4.1. sabiedrības "Altum" aizdevums ar kapitāla atlaidi, ja projekta finansēšanā nav iesaistīts cits finansētājs un sabiedrības "Altum" aizdevums ir vismaz kapitāla atlaides apjomā;

4.2. sabiedrības "Altum" paralēlais aizdevums ar kapitāla atlaidi, ja projektu līdzfinansē kopā ar vienu vai vairākiem citiem finansētājiem, ievērojot, ka:

4.2.1. paralēlais aizdevums ir strukturāli subordinēts attiecībā pret cita finansētāja sniegto kredītu un ir sniegts bez nodrošinājuma vai pastiprināts ar zemāku nodrošinājuma kārtu nekā cita finansētāja sniegtais kredīts;

4.2.2. citu finansētāju sniegtā kredīta apmērs nav mazāks par atbilstoši šiem noteikumiem izsniegtā paralēlā aizdevuma summu;

4.2.3. paralēlais aizdevums ir vismaz kapitāla atlaides apjomā;

4.3. sabiedrības "Altum" garantija un kapitāla atlaide, ja projektu, kas tiek īstenots saskaņā ar šo noteikumu V nodaļu, sniedzot līzings pakalpojumu, finansē cits finansētājs – līzings pakalpojuma sniedzējs.

5. Paralēlo aizdevumu izsniegšanas kārtību nosaka saskaņā ar civiltiesiskajiem līgumiem, kas noslēgti starp sabiedrību "Altum", komersantu un citu finansētāju.

6. Garantijas un kapitāla atlaides piešķiršanas un izsniegšanas kārtību, kompensāciju izmaksu un zaudējumu samazināšanas pasākumus nosaka sadarbības līgums, kas noslēgts starp sabiedrību "Altum" un citu finansētāju – līzings pakalpojuma sniedzēju.

7. Atbalsta programmas mērķa grupa un gala labuma guvējs ir komersants.

8. Aizdevumus un paralēlos aizdevumus izsniedz un kapitāla atlaidi piešķir un piemēro sabiedrība "Altum", noslēdzot ar komersantu civiltiesisku līgumu (turpmāk – aizdevuma līgums). Ja aizdevuma līgums netiek īstenots atbilstoši tajā ietvertajiem nosacījumiem, sabiedrībai "Altum" ir tiesības vienpusēji atkāpties no aizdevuma līguma un atgūt neatbilstoši izmaksāto finansējumu.

9. Garantiju un kapitāla atlaidi piešķir un piemēro, izdodot sabiedrības "Altum" garantijas vēstuli un sabiedrībai "Altum" noslēdzot ar komersantu civiltiesisku līgumu.

10. Atbalsta programmai pieejamais Atveseļošanas fonda finansējums ir 80 586 000 *euro*, tai skaitā:

10.1. 25 750 840 *euro* šo noteikumu III nodaļā minēto darbību īstenošanai;

10.2. 45 000 000 *euro* šo noteikumu IV nodaļā minēto darbību īstenošanai;

10.3. 5 000 000 *euro* šo noteikumu V nodaļā minēto darbību īstenošanai;

10.4. nepārsniedzot 676 858 *euro*, – sabiedrības "Altum" administrēšanas un uzraudzības funkciju nodrošināšanai;

10.5. 4 158 302 *euro* aizdevumu sniegšanai, tai skaitā sabiedrības "Altum" aizdevumu kredītriska zaudējumu segšanai, šo noteikumu III un IV nodaļā minēto darbību īstenošanai.

(Grozīts ar MK 16.05.2023. noteikumiem Nr. 242)

11. Atbalsta programmas ietvaros sasniedzami:

11.1. atskaites punkts – Ministru kabinetā apstiprināta atbalsta programma uzņēmējdarbības energoefektivitātes paaugstināšanai;

11.2. šādi uzraudzības rādītāji:

11.2.1. aprēķinātais plānotais siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums:

11.2.1.1. līdz 2023. gada 31. decembrim – 2 623 CO₂ ekvivalenta tonnas gadā;

11.2.1.2. līdz 2024. gada 31. decembrim – 5 902 CO₂ ekvivalenta tonnas gadā;

11.2.1.3. līdz 2025. gada 31. decembrim – 9 837 CO₂ ekvivalenta tonnas gadā;

11.2.2. līdz 2023. gada 31. decembrim sabiedrība "Altum" apstiprinājusi projektus, kuru kopsumma ir vismaz 20 000 000 *euro*;

11.3. šādi mērķi:

11.3.1. līdz 2024. gada 31. decembrim sabiedrība "Altum" apstiprinājusi projektus, kuru kopsumma ir vismaz 72 351 600 euro;

11.3.2. līdz 2026. gada 31. augustam aprēķinātais siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums – 11 498 CO₂ ekvivalenta tonnas gadā.

12. Atbalsta programmas ietvaros noteikti šādi kopējie rādītāji:

12.1. papildu darbības jauda, kas uzstādīta atjaunojamo energoresursu enerģijas vajadzībām;

12.2. gada primārās enerģijas patēriņa ietaupījums.

13. Atbalsta programmas uzraudzības rādītāji uzskatāmi par izpildītiem, kad ir noslēgts aizdevuma līgums vai izsniegta garantijas vēstule.

14. Sabiedrība "Altum" nodrošina šajos noteikumos minēto uzraudzības rādītāju, mērķu un kopējo rādītāju uzskaiti, ievadīšanu un uzraudzības rādītāju un mērķu sasniegšanu pamatojošo dokumentu iesniegšanu Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmā šo noteikumu 11. punktā norādītajos termiņos, bet ne retāk kā divas reizes gadā. Uzraudzības rādītāju un mērķu sasniegšanu pamatojošos dokumentus iesniedz līdz 2026. gada 30. jūnijam.

15. Ekonomikas ministrija ir atbildīga par atbalsta programmas ieviešanu.

16. Sabiedrība "Altum" īsteno atbalsta programmu un piešķir atbalstu saskaņā ar šo noteikumu nosacījumiem.

17. Sabiedrība "Altum" un Ekonomikas ministrija slēdz līgumu par šo noteikumu 10. punktā minētā finansējuma pārvaldīšanu, tā piešķiršanas, izlietošanas un uzraudzības kārtību un noteikto rādītāju uzskaiti un ievadīšanu Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmā.

18. Ekonomikas ministrija un sabiedrība "Altum" šo noteikumu 17. punktā minētajā līgumā iekļauj:

18.1. pušu saistības par darbībām Ekonomikas ministrijas un sabiedrības "Altum" līmenī, kā arī sabiedrības "Altum" un komersanta līmenī, lai atbalsta programmas ieviešanas laikā novērstu interešu konfliktu, korupciju, krāpšanu un dubultfinansējuma risku;

18.2. pušu saistības par atskaites punktu un mērķu sasniegšanu pamatojošās dokumentācijas pārbaudēm, tai skaitā datu ticamības pārbaudēm, gan attiecībā uz sabiedrību "Altum", gan uz komersantu, kam piešķirts atbalsts.

19. Sabiedrība "Altum" atbalsta programmas īstenošanai var saņemt avansa maksājumus. Pirmo avansa maksājumu sabiedrība "Altum" var saņemt 2022. gadā 30 % apmērā no šo noteikumu 10. punktā minētā finansējuma. Otrā avansa maksājumu sabiedrība "Altum" var pieprasīt 30 % apmērā no šo noteikumu 10. punktā minētā finansējuma, ja ir pieņemti lēmumi par atbalsta piešķiršanu 70 % apmērā no pirmā avansa. Noslēguma maksājumu sabiedrība "Altum" var pieprasīt, ja ir pieņemti lēmumi par atbalsta piešķiršanu 100 % apmērā no pirmā avansa un 70 % apmērā no otrā avansa. Avansa izmaksas kārtība tiek noteikta šo noteikumu 17. punktā minētajā līgumā.

20. Pēc šo noteikumu 10. punktā minētā pieejamā finansējuma izlietošanas sabiedrība "Altum", izmantojot atbalsta programmas ietvaros atmaksāto finansējumu (klientu maksājumus no aizdevumiem un komisijas maksas par garantijām), kā arī garantiju kompensāciju izmaksām neizmantoto šo noteikumu 10.3. apakšpunktā minēto finansējumu, var:

20.1. turpināt atbalsta sniegšanu, tai skaitā riska segumam, saskaņā ar šiem noteikumiem;

20.2. segt programmas pārvaldības maksu saskaņā ar programmas rādītāju novērtējumu, kas veikts saskaņā ar Attīstības finanšu institūcijas likuma 12. panta trešo daļu.

21. Šo noteikumu 10. punktā minēto finansējumu sabiedrība "Altum" izmanto:

21.1. atbalsta sniegšanai;

21.2. sabiedrības "Altum" sagaidāmo kredītriska zaudējumu segšanai (tiek izmantots pirmo zaudējumu segšanai no neatgūtajiem aizdevumiem) un kapitāla atlaides segšanai. Turpmākos zaudējumus, kas pārsniedz pirmo zaudējumu apmēru, kurš ir noteikts procentuāli no kopējās izsniegto paralēlo aizdevumu summas, pamatojoties uz programmas rādītāju novērtējumu atbilstoši Attīstības finanšu institūcijas likuma 12. panta trešajai daļai, sedz no sabiedrības "Altum" pašu finansējuma. Sabiedrībai "Altum" ir tiesības atteikties no turpmākās aizdevumu piešķiršanas, ja faktiskie un prognozētie zaudējumi pārsniedz pieejamo publisko finansējumu zaudējumu segšanai;

21.3. sabiedrības "Altum" administrēšanas un uzraudzības funkciju nodrošināšanai.

22. Atvērēšanas fonda izmaksu attiecināšanas termiņš ir līdz 2026. gada 31. augustam.

23. Lai nodrošinātu finansējumu sabiedrības "Altum" aizdevuma vai paralēlā aizdevuma piešķiršanai tā daļā, kas pārsniedz projektam pieejamo kapitāla atlaides apmēru, sabiedrība "Altum" var piesaistīt valsts aizdevumu kredītlīnijas veidā vai piesaistīt finansējumu tirgū, tai skaitā aizņemoties finansējumu no starptautiskajām finanšu institūcijām līdz 60 000 000 *euro*. Valsts aizdevuma atmaksas termiņš ir līdz 2049. gada 31. decembrim. Valsts aizdevumam nepiemēro riska likmi, un to nodrošina ar komercķīli, sabiedrībai "Altum" ieķīlājot prasījuma tiesības un to nākamās sastāvdaļas kā lietu kopību, kas izrietēs no sabiedrības "Altum" izsniegtajiem aizdevumiem.

24. Projekta īstenošanā komersants (izņemot komersantu, kas ir pasūtītājs Publisko iepirkumu likuma izpratnē vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likuma izpratnē) nepiemēro normatīvos aktus piegādātāju atlases jomā.

II. Vispārīgi atbalsta nosacījumi

25. Atbalsts tiek sniegts tādu projektu īstenošanai Latvijas Republikas teritorijā, kas saistīti ar energoefektivitātes paaugstināšanu, atjaunojamo energoresursu ieviešanu vai bezemisiju transportlīdzekļu iegādi.

26. Atbalsta programmas ietvaros atbalstu var saņemt:

26.1. šo noteikumu III un IV nodaļā minēto pasākumu īstenošanai – jebkuras darbības nozares (izņemot šo noteikumu 28. punktā minētās nozares) sīkais (mikro), mazais vai vidējais komersants, kas atbilst Komisijas regulas Nr. 651/2014 1. pielikuma nosacījumiem, vai lielais komersants, kas atbilst Komisijas regulas Nr. 651/2014 2. panta 24. punkta nosacījumiem;

26.2. šo noteikumu V nodaļā minētā pasākuma īstenošanai – sīkais (mikro), mazais vai vidējais komersants, kas atbilst Komisijas regulas Nr. 651/2014 1. pielikuma nosacījumiem, vai lielais komersants, kas atbilst Komisijas regulas Nr. 651/2014 2. panta 24. punkta nosacījumiem, ja attiecīgais komersants vienlaikus atbilst arī šādiem nosacījumiem:

26.2.1. komersanta pamatdarbības nozare ir apstrādes rūpniecība (saimniecisko darbību statistiskās klasifikācijas Eiropas Kopienā 2. redakcijas (turpmāk – NACE 2. red.) C sadaļa);

26.2.2. komersants atbilst vienai no šādām pazīmēm:

26.2.2.1. komersants vai komersanta saistītās personas pēdējā noslēgtajā finanšu gadā eksportē vismaz 51 % no saražotā;

26.2.2.2. komersanta eksporta apjoms pēdējā noslēgtajā finanšu gadā ir vismaz 1 000 000 *euro*.

27. Šo noteikumu 26. punktā minētais komersants atbalsta piešķiršanas brīdī atbilst šādiem nosacījumiem:

27.1. tas atbilst aizdevuma pieteikuma iesniedzēja statusam atbilstoši šo noteikumu 26.1. apakšpunktam;

27.2. tas ir reģistrēts Latvijas Republikas Komercreģistrā;

27.3. tam saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu (nodevu) parādnienu datubāzē pieejamo informāciju nav nodokļu vai nodevu parādu, tai skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parāda, kas kopsummā pārsniedz 150 *euro*, izņemot nodokļu maksājumus, kuru segšanai ir piešķirts samaksas termiņa pagarinājums, ir noslēgta vienošanās par labprātīgu nodokļu samaksu vai noslēgts vienošanās līgums. Nosacījumu pārbauda līdz aizdevuma vai garantijas izsniegšanas uzsākšanai;

27.4. ja atbalsts tiek sniegts saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 38. vai 41. pantu finansējamam projektam, tas nav uzskatāms par grūtībās nonākušu uzņēmumu saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 2. panta 18. punktu, izņemot Komisijas regulas Nr. 651/2014 1. panta 4. punkta "c" apakšpunktā minēto izņēmumu;

27.5. ja atbalsts tiek sniegts saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 38. vai 41. pantu finansējamam projektam, uz to neattiecas līdzekļu atgūšanas rīkojums saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 1. panta 4. punkta "a" apakšpunktu;

27.6. uz komersantu nav attiecināms jebkurš no šādiem gadījumiem:

27.6.1. komersants vai persona, kura ir komersanta valdes vai padomes loceklis vai prokūrists, vai persona, kura ir pilnvarota pārstāvēt komersantu ar filiāli saistītajās darbībās, ar tādu prokurora priekšrakstu par sodu vai tiesas spriedumu, kas stājies spēkā un kļuvis neapstrīdams un nepārsūdzams, ir atzīta par vainīgu jebkurā no šādiem noziedzīgiem nodarījumiem:

27.6.1.1. noziedzīgas organizācijas izveidošana, vadīšana, iesaistīšanās tajā vai tās sastāvā ietilpstošā organizētā grupā vai citā noziedzīgā formējumā vai piedalīšanās šādas organizācijas izdarītos noziedzīgos nodarījumos;

27.6.1.2. kukuļņemšana, kukuļdošana, kukuļa piesavināšanās, starpniecība kukuļošanā, neatļauta labumu pieņemšana vai komerciāla uzpirkšana, prettiesiska labumu pieprasīšana, pieņemšana vai došana, tirgošanās ar ietekmi;

27.6.1.3. krāpšana, piesavināšanās vai noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana;

27.6.1.4. izvairīšanās no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas;

27.6.1.5. terorisms, terorisma finansēšana, teroristu grupas izveide vai organizēšana, ceļošana terorisma nolūkā, terorisma attaisnošana, aicinājums uz terorismu, terorisma draudi vai personas vervēšana, apmācīšana un apmācīšanās terorismam;

27.6.1.6. cilvēku tirdzniecība;

27.6.2. komersants ar tādu attiecīgajā jomā kompetentas institūcijas lēmumu, prokurora priekšrakstu par sodu vai tiesas spriedumu, kas stājies spēkā un kļuvis neapstrīdams un nepārsūdzams, ir atzīts par vainīgu un sodīts par pārkāpumu, kas izpaužas kā:

27.6.2.1. vienas vai vairāku personu nodarbināšana, ja tām nav nepieciešamās darba atļaujas vai ja tās nav tiesīgas uzturēties Eiropas Savienības dalībvalstī;

27.6.2.2. personas nodarbināšana bez rakstveidā noslēgta darba līguma;

27.6.3. komersants ar tādu attiecīgajā jomā kompetentas institūcijas lēmumu vai tiesas spriedumu, kas stājies spēkā un kļuvis neapstrīdams un nepārsūdzams, ir atzīts par vainīgu konkurences tiesību pārkāpumā, kas izpaužas kā vertikālā vienošanās, kuras mērķis ir ierobežot pircēja iespēju noteikt tālākpārdošanas cenu, vai horizontālā karteļa vienošanās, izņemot gadījumu, ja attiecīgā institūcija, konstatējot konkurences tiesību pārkāpumu, par sadarbību iecietības programmas ietvaros komersantu ir atbrīvojusi no naudas soda vai naudas sodu samazinājusi;

27.6.4. tiek apturēta vai pārtraukta komersanta saimnieciskā darbība vai komersants tiek likvidēts.

28. Atbalstu nepiešķir šādām darbībām, nozarēm un komersantiem:

28.1. tabakas izstrādājumu ražošanai (NACE 2. red. 12. nodaļa "Tabakas izstrādājumu ražošana");

28.2. azartspēlēm un derībām (NACE 2. red. 92. nodaļa "Azartspēles un derības");

28.3. zivsaimniecībai un akvakultūrai atbilstoši Komisijas regulas Nr. 651/2014 1. panta 3. punkta "a" apakšpunktam;

28.4. lauksaimniecības nozarei atbilstoši Komisijas regulas Nr. 651/2014 2. panta 9. punktā noteiktajai definīcijai;

28.5. transporta nozarei atbilstoši Komisijas regulas Nr. 651/2014 2. panta 45. punktā noteiktajai definīcijai;

28.6. vairumtirdzniecībai un mazumtirdzniecībai (NACE 2. red. G sadaļa "Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts");

28.7. kravas transportlīdzekļu iegādei atbilstoši Komisijas regulas Nr. 1407/2013 3. panta 2. punktam;

28.8. atbalstam, ko piešķir saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 38. vai 41. pantu, – Komisijas regulas Nr. 651/2014 1. panta 3. punktā noteiktajām nozarēm atbilstoši Komisijas regulas Nr. 651/2014 2. panta 9. punktā noteiktajai definīcijai;

28.9. atbalstam, ko piešķir saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 38. vai 41. pantu, – Komisijas regulas Nr. 651/2014 1. panta 2. punkta "c" apakšpunktā noteiktajām darbībām, kas saistītas ar eksportu uz trešajām valstīm vai dalībvalstīm, tas ir, atbalstam, kas tieši saistīts ar eksportētajiem daudzumiem, izplatīšanas tīkla izveidi un darbību vai citiem kārtējiem izdevumiem, kuri saistīti ar eksporta darbībām;

28.10. atbalstam, ko piešķir saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 38. vai 41. pantu, – Komisijas regulas Nr. 651/2014 1. panta 2. punkta "d" apakšpunktā noteiktajam atbalstam, ko piešķir ar nosacījumu, ka importa preču vietā tiek izmantotas vietējās preces;

28.11. projekta īstenošanai ēkās vai saistībā ar ēkām, kuru galvenais lietošanas veids atbilstoši būvju klasifikācijas noteikumiem ir mazumtirdzniecības un vairumtirdzniecības ēkas;

28.12. atkritumu apglabāšanai un atkritumu apglabāšanas poligoniem, mehāniski bioloģiskajai apstrādei vai atkritumu sadedzināšanai un mehāniskās bioloģiskās attīrīšanas un atkritumu sadedzināšanas iekārtām, izņemot:

28.12.1. iekārtas, kas paredzētas vienīgi nepārstrādājamu bīstamo atkritumu apstrādei;

28.12.2. esošas iekārtas, kur ieguldījums ir paredzēts energoefektivitātes paaugstināšanai, izplūdes gāzu uztveršanai, uzglabāšanai vai izmantošanai vai materiālu iegūšanai no sadedzināšanas pelniem, ar nosacījumu, ka šādi ieguldījumi nepaliekina iekārtu atkritumu pārstrādes apjomu vai nepagarina rūpnīcas ekonomisko dzīves ciklu;

28.13. darbībām, kurās ilgstoša atkritumu apglabāšana var radīt ilgtermiņa kaitējumu videi;

28.14. saistībā ar fosilo kurināmo (ieskaitot pārkārtoto izmantošanu);

28.15. darbībām saskaņā ar Eiropas Savienības Emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu, lai sasniegtu prognozētās CO₂ emisijas, kas nav zemākas par attiecīgajiem bezmaksas kvotu piešķiršanas kritērijiem. Ja atbalstītā darbība sasniedz prognozētās CO₂ emisijas, kas nav būtiski zemākas par attiecīgajiem bezmaksas kvotu piešķiršanas kritērijiem, ir jāsniedz paskaidrojums par iemesliem, kuru dēļ tas nav iespējams;

28.16. atbalstam, ko piešķir saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 38. vai 41. pantu, – aizdevumu refinansēšanai un restrukturēšanai;

28.17. atbalstam, ko piešķir saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 38. vai 41. pantu, – uzsāktu projektu īstenošanai.

29. Ja komersants darbojas šo noteikumu 28. punktā minētajās nozarēs, atbalstu drīkst piešķirt tikai tad, ja tiek nodalīti atbalstāmie pasākumi un finanšu plūsmas, nodrošinot, ka darbības šo noteikumu 28. punktā minētajās nozarēs negūst labumu no piešķirtā atbalsta.

30. Atbalstu šo noteikumu III un IV nodaļā minēto pasākumu īstenošanai sniedz kā *de minimis* atbalstu saskaņā ar Komisijas regulu Nr. 1407/2013. Ja komersantam nav pieejams *de minimis* limits vismaz atbalsta subsīdijas ekvivalenta apmērā, atbalstu sniedz saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 38. vai 41. pantu.

31. Atbalstu šo noteikumu V nodaļā minēto pasākumu īstenošanai sniedz kā *de minimis* atbalstu saskaņā ar Komisijas regulu Nr. 1407/2013, ja komersantam ir pieejams *de minimis* limits vismaz atbalsta subsīdijas ekvivalenta apmērā.

32. Ja atbalstu sniedz kā *de minimis* atbalstu saskaņā ar Komisijas regulu Nr. 1407/2013, ievēro šādus nosacījumus:

32.1. sabiedrība "Altum" aizdevumu, paralēlo aizdevumu vai garantiju un kapitāla atlaidi nepiešķir Komisijas regulas Nr. 1407/2013 1. pantā noteiktajām nozarēm un darbībām, kā arī šo noteikumu 28. punktā minētajām nozarēm un darbībām;

32.2. komersants nodrošina darbības vai izmaksu nošķiršanu saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 1407/2013 1. panta 2. punktu, ja komersants vienlaikus darbojas saskaņā ar šiem noteikumiem atbalstāmajās un neatbalstāmajās nozarēs;

32.3. atbalstu nepiešķir komersantam, kuram lēmuma par atbalsta piešķiršanu pieņemšanas brīdī ar tiesas spriedumu ir pasludināts maksātnespējas process, ir ierosināts vai tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process vai komersants atbilst normatīvajos aktos noteiktajiem kritērijiem, uz kuriem pamatojoties kreditors var pieprasīt maksātnespējas procedūru, kā arī lielajam komersantam, kura kredītreitings ir zemāks par "B –";

32.4. ja tiek pārkāptas šajos noteikumos noteiktās komercdarbības atbalsta kontroles normas, tostarp nosacījumi, kas izriet no Komisijas regulas Nr. 1407/2013, komersantam ir pienākums atmaksāt sabiedrībai "Altum" visu projekta ietvaros saņemto *de minimis* atbalstu kopā ar procentiem no līdzekļiem, kas ir brīvi no komercdarbības atbalsta, atbilstoši Komercdarbības atbalsta kontroles likuma IV vai V nodaļas nosacījumiem;

32.5. lai saņemtu atbalstu, komersants sabiedrībā "Altum" iesniedz informāciju par iepriekš saņemto *de minimis* atbalstu, ievērojot normatīvos aktus par *de minimis* atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtību un *de minimis* atbalsta uzskaites veidlapu paraugiem, norādot ziņas par fiskālo gadu un diviem iepriekšējiem fiskālajiem gadiem. Komersants informē par *de minimis* atbalsta uzskaites sistēmā izveidotās un iesniegtās veidlapas identifikācijas numuru;

32.6. kopējais *de minimis* atbalsts, ko viena dalībvalsts piešķirusi vienam vienotam uzņēmumam, jebkurā triju fiskālo gadu periodā nepārsniedz 200 000 *euro* atbilstoši Komisijas regulas Nr. 1407/2013 3. panta 2. punktam, kā arī ievērojot Komisijas regulas Nr. 1407/2013 3. panta 8. punkta nosacījumus uzņēmumu apvienošanās vai iegādes gadījumā un Komisijas regulas Nr. 1407/2013 3. panta 9. punkta nosacījumus uzņēmuma sadalīšanas gadījumā;

32.7. kapitāla atlaides apmērs un sabiedrības "Altum" aizdevuma, paralēlā aizdevuma vai garantijas subsīdijas ekvivalents kopā nepārsniedz šo noteikumu 32.6. apakšpunktā minētos limitus, vienlaikus ievērojot šo noteikumu 105. un 106. punktā minētos nosacījumus.

33. (Svītrots ar MK 16.05.2023. noteikumiem Nr. 242)

34. Sabiedrības "Altum" maksimālā aizdevuma summa komersantam ir 5 000 000 *euro*.

35. Paralēlā aizdevuma minimālā summa komersantam ir 50 000 *euro*, maksimālā summa – 5 000 000 *euro*.

36. Sabiedrība "Altum" piešķirtā aizdevuma vai paralēlā aizdevuma termiņu nosaka, ņemot vērā komersanta nozares specifiku, ekonomisko ciklu, aizdevuma izmantošanas mērķi un iegādājamo aktīvu lietderīgo kalpošanas laiku un amortizācijas termiņu. Sabiedrības "Altum" aizdevuma vai paralēlā aizdevuma, tai skaitā tā pagarinājuma (ja attiecināms), termiņš nepārsniedz 20 gadus.

37. Sabiedrības "Altum" aizdevuma vai paralēlā aizdevuma termiņa pagarinājums ir iespējams, nepārsniedzot šo noteikumu 36. punktā minēto maksimālo aizdevuma termiņu:

37.1. ja atbalstu sākotnēji sniedz saskaņā ar šo noteikumu 30. punktu un šis termiņa pagarinājums nerada sākotnēji piešķirtā valsts atbalsta summas un intensitātes pārsniegumu, nodrošinot Komisijas regulas Nr. 651/2014 5. pantā vai Komisijas regulas Nr. 1407/2013 4. pantā noteiktos atbalsta pārredzamības nosacījumus, tas ir, netiek piešķirts jauns atbalsts;

37.2. kā jauns atbalsts, ko sākotnēji sniedz saskaņā ar Komisijas regulu Nr. 1407/2013, ja atbalstu arī sākotnēji sniedz saskaņā ar šo regulu. Ja komersants atbilst Komisijas regulas Nr. 1407/2013 valsts atbalsta saņemšanas prasībām, atbalstu piešķir brīdī, kad sabiedrība "Altum" pieņem jaunu lēmumu, kurā ir noteikts atbalsta maksimālais apmērs.

38. Garantijas termiņš ir 18 mēneši.

(MK 16.05.2023. noteikumu Nr. 242 redakcijā)

39. *(Svītrots ar MK 16.05.2023. noteikumiem Nr. 242)*

40. Sabiedrības "Altum" aizdevuma vai paralēlā aizdevuma pamatsummas atmaksu komersants uzsāk ne vēlāk kā astoņu mēnešu laikā pēc projektā plānoto pasākumu īstenošanas, ja nav saņemts šo noteikumu 97.2. apakšpunktā minētais pārskats, vai ne vēlāk kā 16 mēnešu laikā pēc projektā plānoto pasākumu īstenošanas, ja nav saņemts šo noteikumu 97.3. apakšpunktā minētais pārskats vai pārskatos sniegtā informācija liecina par rādītāju nesasniegšanu. Komersanta samaksāto sabiedrības "Altum" aizdevuma vai paralēlā aizdevuma pamatsummas daļu līdz brīdim, kad saņemts šo noteikumu 97.2. vai 97.3. apakšpunktā minētais pārskats, komersantam neatmaksā, un par šo summu tiek samazināta projektam pieejamā kapitāla atlaide.

41. Sabiedrība "Altum" pieņem lēmumu par aizdevuma vai paralēlā aizdevuma piešķiršanu, izvērtējot šo noteikumu 93. punktā minēto dokumentu atbilstību šo noteikumu prasībām.

42. Sabiedrība "Altum" finansē tikai tādas darbības, kuras ir atzinusi par ekonomiski dzīvotspējīgām, tai skaitā izvērtē komersanta investīciju projekta ilgtspēju, projekta īstenošanai nepieciešamo līdzfinansējumu, nodrošinājuma pietiekamību, komersanta esošo un nākotnes finanšu situāciju, zināšanu un pieredzes atbilstību projektā paredzēto darbību veiksmīgai īstenošanai, kā arī analizē identificētos uzņēmējdarbības riskus un citus faktorus komersanta aizdevuma kvalitātes noteikšanai.

43. Komersantam atbalstu piešķir brīdī, kad sabiedrība "Altum" pieņem lēmumu par aizdevuma vai paralēlā aizdevuma, vai garantijas piešķiršanu, kurā ir noteikts atbalsta maksimālais apjoms, atbalsta intensitāte un maksimālā pieejamā kapitāla atlaide. Atbalstu piešķir, ja komersants atbalsta piešķiršanas brīdī atbilst šajos noteikumos noteiktajām valsts atbalsta saņemšanas prasībām, tai skaitā 30. vai 31. punktā minētajām prasībām.

(MK 16.05.2023. noteikumu Nr. 242 redakcijā)

44. Sabiedrībai "Altum" ir tiesības bez maksas pieprasīt un saņemt tiešu pieeju datiem valsts informācijas sistēmās, datubāzēs un reģistros tādā apmērā, kāds nepieciešams atbalsta programmas īstenošanai un atbalsta sniegšanai komersantam atbilstoši šiem noteikumiem.

45. Sabiedrība "Altum" kapitāla atlaidei piemēro, pamatojoties uz šo noteikumu 97.2., 97.3., 98.2.2. vai 98.12.2. apakšpunktā minētā pārskata izvērtēšanas rezultātiem.

(MK 16.05.2023. noteikumu Nr. 242 redakcijā)

46. Paralēlā aizdevuma procentu likmi pielīdzina cita finansētāja kredīta likmei. Ja mainīgās likmes noteikšanas, pārskatīšanas vai grozīšanas brīdī EURIBOR ir negatīvs, tad EURIBOR tiek piemērota nulles vērtība. Sabiedrība "Altum" var piemērot augstāku gada procentu likmes fiksētās daļas likmi nekā cita finansētāja aizdevumam vai finanšu līzīngam pievienotās gada procentu likmes fiksētās daļas likmi, lai ievērotu šo noteikumu 57. un 76. punktā minēto maksimāli pieļaujamo atbalsta intensitāti, ja atbalsts tiek piešķirts saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 38. vai 41. pantu, vai šo noteikumu 32.6. apakšpunktā minēto apmēru, ja atbalstu piešķir saskaņā ar Komisijas regulu Nr. 1407/2013.

47. Kapitāla atlaide, ko piešķir saistītām personām aizdevuma vai paralēlā aizdevuma pamatsummas pilnīgam vai daļējam samazinājumam, ir līdz 30 % no projekta kopējām izmaksām, bet ne vairāk kā 1 500 000 *euro*, nepārsniedzot šajos noteikumos noteikto pieļaujamo atbalsta intensitāti vai vienam vienotam uzņēmumam pieejamo *de minimis* limita apmēru.

(MK 16.05.2023. noteikumu Nr. 242 redakcijā)

48. Kapitāla atlaide, ko piešķir vienam vienotam uzņēmumam projekta ietvaros līzīnga pamatsummas pilnīgam vai daļējam samazinājumam, kuru cits finansētājs piešķīris visu bezemisijas transportlīdzekļu iegādei, ir līdz 30 % no projekta attiecināmajām izmaksām, bet ne vairāk kā 180 000 *euro*, nepārsniedzot vienam vienotam uzņēmumam pieejamo *de minimis* limita apmēru.

(MK 16.05.2023. noteikumu Nr. 242 redakcijā)

49. Komersants projekta īstenošanas laikā nodrošina informācijas un publicitātes pasākumus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 12. februāra Regulas Nr. 2021/241, ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu, 34. pantu un Eiropas Komisijas un Latvijas Republikas Atveseļošanas un noturības mehānisma finansēšanas nolīguma 10. pantu, kā arī atbilstoši publicitātes prasībām, kas noteiktas aizdevuma līgumā ar sabiedrību "Altum".

50. Lai saņemtu atbalstu saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 38. vai 41. pantu, komersants ņem vērā, ka sniegtajam atbalstam ir stimulējoša ietekme atbilstoši Komisijas regulas Nr. 651/2014 6. panta 2. punktā minētajām pazīmēm:

50.1. šo noteikumu 89.1. apakšpunktā minētais pieteikums dalībai atbalsta programmā atbilst Komisijas regulas Nr. 651/2014 6. panta 2. punktā ietvertajām prasībām par pieteikumā iekļaujamo informāciju un ir iesniegts pirms darbu uzsākšanas projektā. Ja komersants darbus projektā uzsācis pirms pieteikuma dalībai atbalsta programmā iesniegšanas sabiedrībā "Altum", visas ar projektu saistītās izmaksas nav attiecināmas finansēšanai no Atveseļošanas fonda finansējuma;

50.2. ja par vienām un tām pašām projekta attiecināmajām izmaksām tiek sniegts atbalsts vairāku valsts atbalsta programmu ietvaros, komersants darbus projektā var uzsākt tikai pēc tam, kad visās valsts iestādēs, kurās šim pašam projektam komersants ir pieteicies vai plāno pieteikties, ir saņemts projekta iesniegums par projekta īstenošanu, kurā sniegta visa informācija par plānoto un piešķirto atbalstu tam pašam projektam (tai skaitā par tām pašām attiecināmajām izmaksām), norādot atbalsta piešķiršanas datumu (tai skaitā plānoto atbalsta piešķiršanas datumu), atbalsta sniedzēju, atbalsta pasākumu un plānoto vai piešķirto atbalsta summu.

III. Atbalsts energoefektivitātes paaugstināšanai

51. Atbalstu (sabiedrības "Altum" aizdevumu vai paralēlo aizdevumu un kapitāla atlaidi, kuru piešķir aizdevuma vai paralēlā aizdevuma pamatsummas pilnīgam vai daļējam samazinājumam) šo noteikumu 53. vai 54. punktā minēto izmaksu segšanai sniedz saskaņā ar Komisijas regulu Nr. 1407/2013 vai Komisijas regulas Nr. 651/2014 38. pantu.

52. Atbalstu, ko sniedz saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 38. pantu, nepiešķir ieguldījumiem, kas norādīti Komisijas regulas Nr. 651/2014 38. panta 2. punktā.

53. Atbalstu, kas sniegts saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 38. pantu, izmanto šādām papildu ieguldījumu izmaksām, un tās iekļauj projekta attiecināmajās izmaksās, ja tās nepieciešamas, lai sasniegtu augstāku energoefektivitātes līmeni, un veido projekta ietvaros radīto pamatlīdzekļu vērtību:

53.1. būvdarbu veikšana nedzīvojamās ēkas (saskaņā ar būvju klasifikācijas noteikumiem) norobežojošās konstrukcijās;

53.2. nedzīvojamās ēkas (saskaņā ar būvju klasifikācijas noteikumiem) un ražošanas teritorijas inženiersistēmu atjaunošana, pārbūve vai izveide, tai skaitā pieslēguma izveidošana centralizētajai siltumapgādes sistēmai un siltummezgla izveide;

53.3. jaunu energoefektīvāku ražošanas iekārtu un ražošanas procesus nodrošinošo blakusprocesu iekārtu iegāde un uzstādīšana, ja aizstāj esošās ražošanas iekārtas un ražošanas procesus nodrošinošo blakusprocesu iekārtas;

53.4. sekundāro energoresursu atgūšana no ražošanas tehnoloģiskajiem procesiem;

53.5. energoefektīva apgaismojuma uzstādīšana;

53.6. iekšējo un ārējo individuālo un lokālo siltumtīklu un aukstumapgādes sistēmu pārbūve;

53.7. autoruzraudzība un būvuzraudzība;

53.8. būvlaukuma teritorijas sakārtošana;

53.9. citi pasākumi, ja tie ir nepieciešami energoefektivitātes paaugstināšanai un sasniegto rezultātu ilgtspējai, vienlaikus ar vienu vai vairākiem šo noteikumu 53.1., 53.2., 53.3., 53.4., 53.5. un 53.6. apakšpunktā minētajiem pasākumiem.

(Grozīts ar MK 16.05.2023. noteikumiem Nr. 242)

54. Atbalstu, kas sniegts saskaņā ar Komisijas regulu Nr. 1407/2013, izmanto šādām izmaksām, un tās iekļauj projekta attiecināmajās izmaksās un veido projekta ietvaros radīto pamatlīdzekļu vērtību:

54.1. būvdarbu veikšana nedzīvojamās ēkas (saskaņā ar būvju klasifikācijas noteikumiem) norobežojošajās konstrukcijās;

54.2. nedzīvojamās ēkas (saskaņā ar būvju klasifikācijas noteikumiem) un ražošanas teritorijas inženiersistēmu atjaunošana, pārbūve vai izveide, tai skaitā pieslēguma izveidošana centralizētajai siltumapgādes sistēmai un siltummezgla izveide;

54.3. jaunu energoefektīvāku ražošanas iekārtu un ražošanas procesus nodrošinošo blakusprocesu iekārtu iegāde un uzstādīšana, ja aizstāj esošās ražošanas iekārtas un ražošanas procesus nodrošinošo blakusprocesu iekārtas;

54.4. sekundāro energoresursu atgūšana no ražošanas tehnoloģiskajiem procesiem;

54.5. energoefektīva apgaismojuma uzstādīšana;

54.6. iekšējo un ārējo individuālo un lokālo siltumtīklu un aukstumapgādes sistēmu pārbūve;

54.7. autoruzraudzība un būvuzraudzība;

54.8. būvlaukuma teritorijas sakārtošana;

54.9. citi pasākumi, ja tie ir nepieciešami energoefektivitātes paaugstināšanai un sasniegto rezultātu ilgtspējai, vienlaikus ar vienu vai vairākiem šo noteikumu 54.1., 54.2., 54.3., 54.4., 54.5. un 54.6. apakšpunktā minētajiem pasākumiem.

(Grozīts ar MK 16.05.2023. noteikumiem Nr. 242)

55. Atbalstu neizmanto šādām izmaksām, un tās neiekļauj projekta attiecināmajās izmaksās un nenorāda projekta kopējās izmaksas:

55.1. ēkas energosertifikāta, energoaudita, pārskata par projekta energoresursu ietaupījuma aprēķinu saņātavošanas izmaksas;

55.2. iekārtu un ražošanas procesus nodrošinošo blakusprocesu iekārtu iegādes izmaksas, ja iekārtas neizstāj esošās ražošanas iekārtas un ražošanas procesus nodrošinošo blakusprocesu iekārtas;

55.3. teritorijas labiekārtošanas un apzaļumošanas izmaksas;

55.4. jebkāda veida pārvietojamās tehnikas un transportlīdzekļu iegādes izmaksas;

55.5. izmaksas, kas radušās, pamatojoties uz noslēgtu darba līgumu;

55.6. projekta izmaksas, kas nav tieši saistītas ar projekta ietvaros veiktajām darbībām, nav samērīgas, pamatotas ar izdevumus apliecinājošiem dokumentiem un nav ievēroti saimnieciskuma, lietderības un efektivitātes principi;

55.7. izmaksas, kas saistītas ar fosilos energoresursus izmantojošas iekārtas uzstādīšanu, modernizāciju vai nomaiņu pret citu fosilos energoresursus izmantojošu iekārtu;

55.8. lietotu iekārtu iegādes izmaksas.

(Grozīts ar MK 16.05.2023. noteikumiem Nr. 242)

56. Atbalstu neizmanto šādām izmaksām, un tās neiekļauj projekta attiecināmajās izmaksās, bet norāda projekta kopējās izmaksās:

56.1. pievienotās vērtības nodokļa izmaksas;

56.2. izmaksas, kas atbilstoši Komisijas regulas Nr. 651/2014 38. panta 3. punkta "c" apakšpunktam nav papildu ieguldījumu izmaksas, lai sasniegtu augstāku energoefektivitātes līmeni, ja atbalsts sniegts saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 38. pantu.

57. Attiecināmajām izmaksām, kuras atbilst Komisijas regulas Nr. 651/2014 38. panta 3. punkta "a" un "c" apakšpunktam, kopējā atbalsta intensitāte nepārsniedz:

57.1. 45 % lielajam komersantam;

57.2. 55 % vidējam komersantam;

57.3. 65 % sīkajam (mikro) un mazajam komersantam.

58. Šo noteikumu 54. punktā minētajām attiecināmajām izmaksām kopējais *de minimis* atbalsts nepārsniedz šo noteikumu 32.6. apakšpunktā minēto apjomu.

59. Atbalstu piešķir, ja ēkas, kurās tiks veiktas projektā paredzētās darbības, ir komersanta īpašumā. Ja komersantam ir īpašuma ilgtermiņa nomas vai lietojuma tiesības vai apbūves tiesība uz nekustamo īpašumu, kurā tiks veiktas projektā paredzētās darbības, atbalstu piešķir, ja īpašuma nomas, lietojuma tiesības vai apbūves tiesību nostiprina zemesgrāmatā līdz pirmā pieprasījuma naudas līdzekļu izsniegšanai sabiedrībā "Altum".

(MK 16.05.2023. noteikumu Nr. 242 redakcijā)

60. Atbalstu piešķir, ja iekārtas, kuras projekta ietvaros plānots aizvietot ar energoefektīvākām iekārtām, ir komersanta īpašumā.

(MK 16.05.2023. noteikumu Nr. 242 redakcijā)

61. Īstenojot projektu, komersants nodrošina, ka pēc viena vai vairāku šo noteikumu 53. vai 54. punktā minēto pasākumu īstenošanas:

61.1. tiek sasniegts primārās enerģijas ietaupījums vismaz 30 % apmērā;

61.2. tiek sasniegti rādītāji atbilstoši komersanta norādītajai specifiskā kritērija vērtībai attiecībā uz energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumiem (1. pielikums);

61.3. tiek veikta objektā saražotā un patērētā elektroenerģijas un siltumenerģijas apjoma precīza datu uzskaitē.

IV. Atbalsts atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju ieviešanai

62. Atbalstu (sabiedrības "Altum" aizdevumu vai paralēlo aizdevumu un kapitāla atlaidi, kuru piešķir aizdevuma vai paralēlā aizdevuma pamatsummas pilnīgam vai daļējam samazinājumam) šo noteikumu 65. vai 66. punktā minēto izmaksu segšanai sniedz saskaņā ar Komisijas regulu Nr. 1407/2013 vai ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 41. pantu.

63. Atbalstu, ko sniedz saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 41. pantu, nepiešķir ieguldījumiem, kas norādīti Komisijas regulas Nr. 651/2014 41. panta 3. un 4. punktā.

64. Atbalstu piešķir jaunām iekārtām. Pēc iekārtas ekspluatācijas uzsākšanas nekādu atbalstu nepiešķir. Atbalsts nav atkarīgs no ražošanas apjoma.

65. Atbalstu, kas sniegts saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 41. pantu, izmanto šādām papildu ieguldījumu izmaksām, un tās iekļauj projekta attiecināmajās izmaksās, kas komersantam nepieciešamas, lai veicinātu enerģijas ražošanu no atjaunojamiem resursiem:

65.1. saules enerģiju izmantojošo elektroenerģiju ražojošo tehnoloģiju iegāde un uzstādīšana;

65.2. vēja enerģiju izmantojošo elektroenerģiju ražojošo tehnoloģiju iegāde un uzstādīšana;

65.3. sistēmas pieslēguma ierīkošanas vai pārbūves izmaksas, kas nepieciešamas elektroenerģijas ražošanas iekārtas pieslēgšanai elektroenerģijas sistēmai;

65.4. atjaunojamus energoresursus izmantojošu siltumenerģijas ražošanas avotu iegāde un uzstādīšana, tai skaitā siltumsūkņu (gaiss, ūdens, zeme) un cietās biomasas tehnoloģiju ieviešana (tai skaitā gaisu piesārņojošo vielu emisiju attīrīšanas iekārtu iegāde un uzstādīšana), ievērojot Komisijas regulas Nr. 651/2014 41. panta 2. un 3. punktā noteiktos ierobežojumus;

65.5. biogāzes tehnoloģiju iegāde un uzstādīšana, kas nodrošina biogāzes iegūšanu no izejvielām, kuras norādītas Ministru kabineta 2022. gada 2. novembra noteikumu Nr. 686 "Noteikumi par ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem, no biomasas kurināmā ražotās elektroenerģijas kritērijiem un kārtību, kādā pamatojama, apliecināma un uzraugāma atbilstība minētajiem kritērijiem" 4. pielikumā, ja minēto izejvielu īpatsvars kopējā izejvielu apjomā ir vismaz 60 %;

65.6. citu atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju iegāde un uzstādīšana;

65.7. ar iekārtu uzstādīšanu saistītās būvniecības izmaksas, tai skaitā autoruzraudzība un būvuzraudzība.
(Grozīts ar MK 16.05.2023. noteikumiem Nr. 242)

66. Atbalstu, kas sniegts saskaņā ar Komisijas regulu Nr. 1407/2013, izmanto šādām izmaksām, un tās iekļauj projekta attiecināmajās izmaksās, kas komersantam nepieciešamas, lai veicinātu enerģijas ražošanu no atjaunojamiem resursiem:

66.1. saules enerģiju izmantojošo elektroenerģiju ražojošo tehnoloģiju iegāde un uzstādīšana;

66.2. vēja enerģiju izmantojošo elektroenerģiju ražojošo tehnoloģiju iegāde un uzstādīšana;

66.3. sistēmas pieslēguma ierīkošanas vai pārbūves izmaksas, kas nepieciešamas elektroenerģijas ražošanas iekārtas pieslēgšanai elektroenerģijas sistēmai;

66.4. atjaunojamās energoresursus izmantojošu siltumenerģijas ražošanas avotu iegāde un uzstādīšana, tai skaitā siltumsūkņu (gaisa, ūdens, zeme) un cietās biomasas tehnoloģiju ieviešana (tai skaitā gaisu piesārņojošo vielu emisiju attīrīšanas iekārtu iegāde un uzstādīšana), ievērojot Komisijas regulas Nr. 651/2014 41. panta 2. un 3. punktā noteiktos ierobežojumus;

66.5. biogāzes tehnoloģiju iegāde un uzstādīšana, kas nodrošina biogāzes iegūšanu no izejvielām, kuras norādītas Ministru kabineta 2022. gada 2. novembra noteikumu Nr. 686 "Noteikumi par ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem, no biomasas kurināmā ražotās elektroenerģijas kritērijiem un kārtību, kādā pamatojama, apliecināma un uzraugāma atbilstība minētajiem kritērijiem" 4. pielikumā, ja minēto izejvielu īpatsvars kopējā izejvielu apjomā ir vismaz 60 %;

66.6. citu atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju iegāde un uzstādīšana;

66.7. ar iekārtu uzstādīšanu saistītās būvniecības izmaksas, tai skaitā autoruzraudzība un būvuzraudzība.
(Grozīts ar MK 16.05.2023. noteikumiem Nr. 242)

66.¹ Atbalstu piešķir enerģijas ražošanai no atjaunojamiem energoresursiem, kas tiks izmantota nedzīvojamo ēku (saskaņā ar būvju klasifikācijas noteikumiem) enerģijas patēriņa nodrošināšanai.

(MK 16.05.2023. noteikumu Nr. 242 redakcijā)

67. Ja projekts tiek īstenots valstspilsētās, komersantam projekta ietvaros atbalsts siltumenerģijas ražošanas avotu iegādei, uzstādīšanai un nomaiņai tiek sniegts atbilstoši turpmāk minētajai prioritārajai kārtībai:

67.1. pieslēguma izveidošana centralizētajai siltumapgādes sistēmai un siltummezgla izveide;

67.2. neemisiju atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju uzstādīšana;

67.3. biomasas apkures katlu uzstādīšana.

68. Šo noteikumu 67. punktā minēto pasākumu īstenošana pieļaujama, ja ir veikts siltumenerģijas ražošanas avotu izmantošanas prioritārās kārtības izvērtējums, kurā ir iekļauts tehnisko iespēju, juridiskais un ekonomiskās pamatotības izvērtējums par izvēlēto risinājumu. Siltumenerģijas ražošanas avotu izmantošanas prioritārās kārtības izvērtējums ir skaidrojošs apraksts, kas tiek iekļauts šo noteikumu 89.2. apakšpunktā minētajā projekta energoresursu ietaupījuma aprēķinā.

69. Kapitāla atlaidi piemēro, ja komersantam ir īpašumtiesības uz iekārtām, kuras projekta ietvaros plānots uzstādīt.

70. Šo noteikumu 65. punktā minētās attiecināmās izmaksas ir papildu ieguldījumu izmaksas, kas nepieciešamas, lai veicinātu enerģijas ražošanu no atjaunojamiem resursiem:

70.1. ja izmaksas ieguldījumiem enerģijas ražošanā no atjaunojamiem resursiem var izdalīt no kopējām ieguldījumu izmaksām kā atsevišķu ieguldījumu, attiecināmās izmaksas ir šīs ar atjaunojamo energoresursu enerģiju saistītās izmaksas;

70.2. ja izmaksas ieguldījumiem enerģijas ražošanā no atjaunojamiem resursiem var noteikt, salīdzinot ar līdzīgu, videi mazāk nekaitīgu ieguldījumu, kura īstenošana būtu ticama situācijā bez atbalsta, attiecināmās izmaksas veido starpība starp abu ieguldījumu izmaksām, kas raksturo ar atjaunojamo resursu enerģiju saistītās izmaksas.

71. Atbalstu neizmanto šādām izmaksām, un tās neiekļauj projekta attiecināmajās izmaksās un nenorāda projekta kopējās izmaksas:

71.1. izmaksas, kas saistītas ar ēku konstrukciju projektēšanas būvspeciālista izvērtējumu par elektroenerģiju ražojošo tehnoloģiju projekta risinājuma radīto slodžu un stiprinājumu ietekmi uz ēkas nesošajām konstrukcijām un jumta konstruktīvo risinājumu;

71.2. lietotu iekārtu iegādes izmaksas;

71.3. teritorijas labiekārtošanas un apzaļumošanas izmaksas;

71.4. jebkāda veida pārvietojamās tehnikas un transportlīdzekļu iegādes izmaksas;

71.5. izmaksas, kas nav tieši saistītas ar projekta ietvaros veiktajām darbībām, nav samērīgas, pamatotas ar izdevumus apliecinājošiem dokumentiem, un nav ievēroti saimnieciskuma, lietderības un efektivitātes principi;

71.6. izmaksas, kas saistītas ar fosilos energoresursus izmantojošas iekārtas uzstādīšanu, modernizāciju vai nomaiņu pret citu fosilos energoresursus izmantojošu iekārtu;

71.7. šo noteikumu 65.5. un 66.5. apakšpunktā noteiktajām izmaksām, ja komersants saņem valsts atbalstu elektroenerģijas obligātā iepirkuma ietvaros saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likumu.

(Grozīts ar MK 16.05.2023. noteikumiem Nr. 242)

72. Atbalstu neizmanto šādām izmaksām, un tās neiekļauj projekta attiecināmajās izmaksās, bet norāda projekta kopējās izmaksās:

72.1. pievienotās vērtības nodokļa izmaksas;

72.2. izmaksas, kas atbilstoši Komisijas regulas Nr. 651/2014 41. panta 6. punkta "b" apakšpunktam nav papildu ieguldījumu izmaksas, lai veicinātu enerģijas ražošanu no atjaunojamiem resursiem, ja atbalsts sniegts saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 41. pantu.

73. Īstenojot vienu vai vairākus šo noteikumu 65. vai 66. punktā minētos pasākumus, komersants nodrošina, ka:

73.1. tiek sasniegti rādītāji atbilstoši komersanta norādītajai specifiskā kritērija vērtībai attiecībā uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju ieviešanu (1. pielikums);

73.2. vismaz 80 % no saražotās enerģijas tiek izmantoti komersanta pašpatēriņam gada griezumā attiecīgajā sistēmas pieslēgumā;

73.3. biomasas tehnoloģiju ieviešanas gadījumā projekts atbilst normatīvajos aktos noteiktajiem ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumu kritērijiem un no biomasas kurināmā ražotās elektroenerģijas kritērijiem, ja biomasas tehnoloģiju kopējā nominālā ievadītā siltumjauda cietajai biomasai ir lielāka par 20 MW, ievērojot Komisijas 2018. gada 19. decembra Īstenošanas regulas (ES) Nr. 2018/2066 par siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringu un ziņošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK un ar ko groza Komisijas Regulu (ES) Nr. 601/2012, 38. panta 6. punkta nosacījumus, vai biogāzei ir lielāka par 2 MW;

73.4. tiek veikta objektā saražotā un patērētā elektroenerģijas un siltumenerģijas apjoma precīza datu uzskaitē.

74. Ja komersantam ir pieejama informācija par pēdējo 12 mēnešu enerģijas patēriņu, šo noteikumu 73.2. apakšpunktā minētā nosacījuma izpildi apliecina 89.2. apakšpunktā minētais projekta energoresursu ietaupījuma aprēķins, kas tiek iesniegts sabiedrībā "Altum" kopā ar pieteikumu dalībai atbalsta programmā.

75. Ja komersantam nav pieejama informācija par pēdējo 12 mēnešu enerģijas patēriņu vai ja pēc projekta īstenošanas plānots, ka enerģijas patēriņš varētu būt lielāks par līdz šim esošo, šo noteikumu 73.2. apakšpunktā minētā nosacījuma izpildi apliecina pārskats par projekta ietvaros sasniegtajiem rādītājiem, kas tiek iesniegts atbilstoši šo noteikumu 97.3. apakšpunktam.

76. Attiecināmajām izmaksām, kuras atbilst Komisijas regulas Nr. 651/2014 41. panta 6. punkta "a" un "b" apakšpunktam, kopējā atbalsta intensitāte nepārsniedz:

76.1. 60 % lielajam komersantam;

76.2. 70 % vidējam komersantam;

76.3. 80 % sīkajam (mikro) un mazajam komersantam.

77. Šo noteikumu 66. punktā minētajām attiecināmajām izmaksām kopējais *de minimis* atbalsts nepārsniedz šo noteikumu 32.6. apakšpunktā minēto apjomu.

V. Atbalsts bezemisiju transportlīdzekļu iegādei

78. Atbalstu piešķir jauna, rūpnieciski ražota M1 un N1 kategorijas transportlīdzekļa (atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 30. maija Regulas (ES) 2018/858 par mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju, kā arī tādiem transportlīdzekļiem paredzētu sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisku vienību apstiprināšanu un tirgus uzraudzību un ar ko groza Regulas (EK) Nr. 715/2007 un (EK) Nr. 595/2009 un atceļ Direktīvu 2007/46/EK, 4. pantam) iegādei, kura odometra rādījums reģistrācijas brīdī nepārsniedz 500 km un kas pēc savas konstrukcijas par vienīgo mehānisko dzinējspēku izmanto enerģiju no transportlīdzeklī glabātās elektroenerģijas, un kura siltumnīcefekta gāzu emisijas ir 0 g CO₂/km (turpmāk – elektroauto).

(MK 16.05.2023. noteikumu Nr. 242 redakcijā)

79. Atbalstu, ko piešķir kā garantiju un kapitāla atlaidi šo noteikumu 78. punktā minētā elektroauto iegādes izmaksu segšanai, sniedz saskaņā ar Komisijas regulu Nr. 1407/2013.

80. Garantiju piešķir tikai par attiecināmajām izmaksām elektroauto iegādei, ko finansē cits finansētājs ar līzīga finansējumu.

(MK 16.05.2023. noteikumu Nr. 242 redakcijā)

81. Sabiedrība "Altum" izsniedz garantiju citam finansētājam, ja cits finansētājs apliecina, ka tas izsniegs līzingu konkrētajam projektam tikai tad, ja tiks piešķirta sabiedrības "Altum" garantija.

82. Projekta izmaksas ir attiecināmas, ja komersants:

82.1. kļūst par iegādātā elektroauto īpašnieku vai turētāju, ja līzīga periodā īpašnieks ir līzīga pakalpojuma sniedzējs;

82.2. ir veicis elektroauto pastāvīgu reģistrāciju Latvijas Republikas teritorijā uz komersanta vai līzīga pakalpojuma sniedzēja vārda un nodrošina, ka vismaz vienu gadu no brīža, kad iegādāts elektroauto, netiek veikta transportlīdzekļa tālākpārdošana vai mainīšana, kā rezultātā tiktu veikta īpašumtiesību maiņa (izņemot gadījumu, ja līzīga pakalpojuma sniedzējs atsavina elektroauto sakarā ar līzīga līguma saistību neizpildi);

82.3. vienu gadu no brīža, kad tas kā transportlīdzekļa turētājs reģistrēts Transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā, nodrošina ikgadējo nobraukumu atbilstoši šo noteikumu 1. pielikuma 3. specifiskā kritērija aprēķinā attiecībā uz bezemisiju transportlīdzekļu iegādi norādītajam lielumam – vismaz 20 000 km gadā;

82.4. piecus gadus no brīža, kad tas kā N1 kategorijas transportlīdzekļa turētājs reģistrēts Transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā, transportlīdzekli neizmanto kravu komercpārvadājumu veikšanai un neiznomā citiem kravu komercpārvadājumu veikšanai (ja attiecināms).

(MK 16.05.2023. noteikumu Nr. 242 redakcijā)

83. Atbalstu neizmanto šādām izmaksām, kas nav noteiktas kā attiecināmas, un tās neiekļauj projekta attiecināmajās izmaksās, bet norāda projekta kopējās izmaksās:

83.1. pievienotās vērtības nodokļa izmaksas;

83.2. izmaksas, kas pārsniedz šo noteikumu 86. punktā minētos izmaksu ierobežojumus.

84. Garantijas gada prēmijas likme ir 0,65 % gadā, ko piemēro kā vienreizēju komisiju no garantijas summas garantijas piešķiršanas brīdī, aprēķinot par pilnu garantijas termiņu.

(MK 16.05.2023. noteikumu Nr. 242 redakcijā)

85. Garantija viena M1 kategorijas elektroauto iegādei sedz līdz 5000 *euro*, un viena N1 kategorijas elektroauto iegādei līdz 10 000 *euro*, nepārsniedzot 30 % no cita finansētāja līzings saistību apmēra projekta attiecināmajām izmaksām. Pēc kapitāla atlaides izmaksāšanas garantija zaudē spēku.

(MK 16.05.2023. noteikumu Nr. 242 redakcijā)

86. Maksimāli pieļaujamā kapitāla atlaide viena M1 kategorijas elektroauto iegādei ir 5000 *euro* un viena N1 kategorijas elektroauto iegādei – 10 000 *euro*, vienlaikus ievērojot šo noteikumu 48. punktā minētos ierobežojumus un nepārsniedzot piešķirtās garantijas apmēru.

(MK 16.05.2023. noteikumu Nr. 242 redakcijā)

87. *(Svītrots ar MK 16.05.2023. noteikumiem Nr. 242)*

VI. Atbalsta piešķiršanas nosacījumi un izmaksas kārtība

88. Sabiedrība "Altum" sagatavo un tīmekļvietnē www.altum.lv publicē paziņojumu par pieteikumu atlasībai atbalsta programmā atbilstoši attiecīgajai atlases kārtai paredzētajam finansējuma apmēram (2. pielikums), ņemot vērā, ka katra atlases kārtas organizējama un pabeidzama divu mēnešu laikā. Ja tiek iesniegts mazāk pieteikumu, nekā pieļauj atlases kārtai pieejamais finansējums, finansējuma atlikums tiek pārcelts uz nākamo atlases kārtu vai novirzīts sabiedrības "Altum" aizdevumu kredītriska zaudējumu segšanai kopā ar šo noteikumu 10.5. apakšpunktā minēto finansējumu, nepārsniedzot programmas rādītāju novērtējuma sagaidāmo paredzamo zaudējumu apmēru.

(MK 16.05.2023. noteikumu Nr. 242 redakcijā)

89. Komersants šo noteikumu 88. punktā minētajā paziņojumā norādītajā termiņā iesniedz sabiedrībā "Altum":

89.1. pieteikumu dalībai atbalsta programmā;

89.2. projekta energoresursu ietaupījuma aprēķinu;

89.3. šo noteikumu 89.2. apakšpunktā minēto aprēķinu pamatojošos dokumentus;

89.4. līdz pieteikuma dalībai atbalsta programmā sagatavoto projekta tehnisko dokumentāciju.

90. Sabiedrība "Altum" viena mēneša laikā no brīža, kad tiek noslēgta šo noteikumu 88. punktā minētā atlase, izvērtē šo noteikumu 89. punktā minēto dokumentu atbilstību šo noteikumu 1. pielikumā minētajiem vērtēšanas kritērijiem un pieņem lēmumu par:

90.1. iegūto vērtējumu šo noteikumu 1. pielikumā minētajos kritērijos;

90.2. to, vai projektam, kas atbilst šo noteikumu 1. pielikumā minētajiem kritērijiem, ir pietiekams finansējuma apmērs atlases kārtas ietvaros.

91. Sabiedrības "Altum" lēmums ir negatīvs, ja, izvērtējot pieteikumu dalībai atbalsta programmā, ir spēkā vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

91.1. komersants nav iesniedzis visus vērtēšanai nepieciešamos dokumentus;

91.2. projekts neatbilst vai nesaņem vismaz minimālo punktu skaitu šo noteikumu 1. pielikumā minētajos vienotajos kritērijos un vismaz vienā no šo noteikumu 1. pielikumā minētajiem specifiskajiem kritērijiem;

91.3. atlases kārtas ietvaros nav pieejams finansējums projekta īstenošanai;

91.4. šo noteikumu 89. punktā minētie dokumenti iesniegti pēc pieteikumu dalībai atbalsta programmā

iesniegšanas termiņa beigām.

92. Pieteikumus dalībai atbalsta programmā sabiedrība "Altum" vērtē to iesniegšanas secībā. Pieteikumi, kas atbilst šo noteikumu 1. pielikumā minētajiem kritērijiem, tiek sarindoti atbilstoši saņemtajiem punktiem prioritārā secībā. Ja vismaz diviem pieteikumiem ir piešķirts vienāds punktu skaits, priekšroka tiek dota tiem pieteikumiem, kuri ir ieguvuši augstāku punktu skaitu šo noteikumu 1. pielikumā minētajos specifiskajos kritērijos.

93. Saņemot pozitīvu sabiedrības "Altum" lēmumu, komersants (ja atbalsts tiek sniegts energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu īstenošanai vai atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju ieviešanai) ne vēlāk kā četrus mēnešus laikā no lēmuma saņemšanas dienas vai cits finansētājs komersanta vārdā (ja atbalsts tiek sniegts elektroauto iegādei) ne vēlāk kā astoņus mēnešus laikā no lēmuma saņemšanas dienas piesakās atbalstam sabiedrībā "Altum" un iesniedz:

93.1. aizdevuma vai garantijas pieteikumu, kurā ietverts arī aizpildīts principa "nenodari būtisku kaitējumu" kontrolsaraksts, kas apliecina šo noteikumu 96. punktā minēto principu ievērošanu;

93.2. apliecinājumu par projektā paredzēto darbību atbilstību nacionālajiem un Eiropas Savienības tiesību aktiem vides jomā;

93.3. komersanta parakstītu apliecinājumu, ka uz uzņēmumu nav attiecināma Komisijas regulas Nr. 651/2014 2. panta 18. punkta "c" apakšpunktā minētā situācija – tas neatbilst normatīvajos aktos noteiktajiem kritērijiem, lai tam pēc kreditoru pieprasījuma piemērotu maksātnespējas procedūru, – ja atbalsts tiek sniegts saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 38. vai 41. pantu;

93.4. komersanta parakstītu apliecinājumu, ka tas neatbilst normatīvajos aktos noteiktajiem kritērijiem, lai tam pēc kreditoru pieprasījuma piemērotu maksātnespējas procedūru, – ja atbalsts tiek sniegts saskaņā ar Komisijas regulu Nr. 1407/2013;

93.5. komersanta parakstītu apliecinājumu par projektā paredzēto darbību atbilstību Eiropas Savienības Emisijas kvotu tirdzniecības sistēmai, lai sasniegtu prognozētās CO₂ emisijas, kas ir zemākas par attiecīgajiem bezmaksas kvotu piešķiršanas kritērijiem (ja attiecināms);

93.6. informāciju par plānoto un piešķirto atbalstu tā paša projekta ietvaros, tai skaitā par tām pašām attiecināmajām izmaksām, norādot atbalsta piešķiršanas datumu, atbalsta sniedzēju, atbalsta pasākumu, plānoto un piešķirto atbalsta summu un atbalsta intensitāti;

93.7. dokumentus, kas apliecina komersanta īstenojamā projekta augstu gatavību un kas netika iesniegti kopā ar šo noteikumu 89.4. apakšpunktā minētajiem dokumentiem;

93.8. citu sabiedrības "Altum" pieprasīto informāciju, kas nepieciešama, lai izvērtētu komersanta un projekta atbilstību šajos noteikumos minētajiem atbalsta saņemšanas nosacījumiem.

(MK 16.05.2023. noteikumu Nr. 242 redakcijā)

94. Pamatota iemesla gadījumā komersants var lūgt sabiedrībai "Altum" pagarināt šo noteikumu 93. punktā minētos termiņus vēl par četriem mēnešiem.

(MK 16.05.2023. noteikumu Nr. 242 redakcijā)

95. Iesniedzot šo noteikumu 93.1. apakšpunktā minēto aizdevuma vai garantijas pieteikumu, nav pieļaujama sākotnēji plānoto rādītāju samazināšana. Ja konstatēts, ka sākotnēji plānotie rādītāji samazināti, aizdevuma vai garantijas pieteikums tiek noraidīts.

96. Īstenojot energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumus, atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju ieviešanu vai elektroauto iegādi atbilstoši šo noteikumu nosacījumiem, komersants nodrošina principa "nenodari būtisku kaitējumu" ievērošanu:

96.1. veicot ēkas atjaunošanu, paredz lietot notekūdens sistēmu risinājumu un hidroizolācijas ieviešanu saskaņā ar Latvijas būvnormatīvu LBN 223-15 "Kanalizācijas būves" un būvju vispārīgo prasību būvnormatīvu LBN 200-21;

96.2. 70 % no radītājiem būvniecības (ne bīstamajiem) vai demontāžas atkritumiem nodod attiecīgā atkritumu veida pārstrādātājiem;

96.3. azbestu un azbestu saturošu izstrādājumu apstrādi un pārvadāšanu veic atbilstoši noteikumiem par azbesta un azbesta izstrādājumu ražošanas radīto vides piesārņojumu un azbesta atkritumu apsaimniekošanu;

96.4. veic trokšņa, putekļu un piesārņotāju emisiju samazināšanas pasākumus būvniecības procesa laikā;

96.5. paredz gaisu piesārņojošo vielu emisiju samazināšanas pasākumus un emisiju attīrīšanas iekārtu iegādi, atjaunošanu vai nomaiņu (piemēram, elektrostatisko filtru uzstādīšana) saskaņā ar noteikumiem par gaisa piesārņojuma ierobežošanu no sadedzināšanas iekārtām.

97. Sabiedrības "Altum" aizdevumam vai paralēlajam aizdevumam kapitāla atlaidi piemēro, ja komersants:

97.1. izmantojis aizdevumu vai paralēlo aizdevumu noteiktajam mērķim un īstenojis projektu saskaņā ar pieteikumā dalībai atbalsta programmā norādīto informāciju;

97.2. īstenojot šo noteikumu III un IV nodaļā minētos pasākumus, kas atbilst šo noteikumu 74. punktā minētajai situācijai, vai tikai šo noteikumu III nodaļā minētos pasākumus, sešu mēnešu laikā pēc projektā plānoto pasākumu īstenošanas iesniedzis pārskatu par projekta ietvaros sasniegtajiem rādītājiem;

97.3. īstenojot šo noteikumu III un IV nodaļā minētos pasākumus vai tikai šo noteikumu IV nodaļā minētos pasākumus, kas atbilst šo noteikumu 75. punktā minētajai situācijai, 14 mēnešu laikā pēc projektā plānoto pasākumu īstenošanas iesniedzis pārskatu par projekta ietvaros sasniegtajiem rādītājiem;

97.4. šo noteikumu 97.2. vai 97.3. apakšpunktā minētajā termiņā iesniedzis elektroenerģijas sistēmas operatora atļaujas kopiju elektroenerģijas ražošanas iekārtas pieslēgšanai paralēlam darbam ar sistēmu (ja attiecināms);

97.5. iesniedzis šo noteikumu 97.2. un 97.3. apakšpunktā minētos apstākļus pamatojošos dokumentus.

98. Sabiedrība "Altum" kapitāla atlaidi M1 kategorijas elektroauto iegādei piemēro, ja:

98.1. cits finansētājs ir izmantojis garantiju noteiktajam mērķim;

98.2. komersants:

98.2.1. īstenojis projektu saskaņā ar pieteikumā dalībai atbalsta programmā norādīto informāciju;

98.2.2. 60 dienu laikā pēc šo noteikumu 82.3. apakšpunktā minētā perioda beigām iesniedzis pārskatu par nobraukumu gadā.

(MK 16.05.2023. noteikumu Nr. 242 redakcijā)

98.¹ Sabiedrība "Altum" kapitāla atlaidi N1 kategorijas elektroauto iegādei piemēro, ja:

98.¹1. cits finansētājs ir izmantojis garantiju noteiktajam mērķim;

98.¹2. komersants:

98.¹2.1. īstenojis projektu saskaņā ar pieteikumā dalībai atbalsta programmā norādīto informāciju;

98.¹2.2. 60 dienu laikā pēc šo noteikumu 82.3. apakšpunktā minētā perioda beigām sabiedrībā "Altum" iesniedzis:

98.¹2.2.1. pārskatu par nobraukumu gadā;

98.¹2.2.2. apliecinājumu, ka transportlīdzekli neizmanto kravu komercpārvadājumu veikšanai un

neiznomā citām personām kravu komercpārvadājumu veikšanai.
(MK 16.05.2023. noteikumu Nr. 242 redakcijā)

98.² Komersants 60 dienu laikā pēc šo noteikumu 82.4. apakšpunktā minētā perioda beigām sabiedrībā "Altum" iesniedz apliecinājumu, ka projektā iegādātais N1 kategorijas transportlīdzeklis nav ticis izmantots kravu komercpārvadājumu veikšanai un nav ticis iznomāts citai personai kravu komercpārvadājumu veikšanai.

(MK 16.05.2023. noteikumu Nr. 242 redakcijā)

99. Ja ir izpildīti šo noteikumu 98. vai 98.¹ punktā minētie nosacījumi, sabiedrība "Altum" kapitāla atlaidi projekta īstenošanai ieskaita cita finansētāja atvērtajā kontā kā līzings atlikuma summas daļēju atmaksu saskaņā ar sadarbības līgumu, kas noslēgts starp sabiedrību "Altum" un citu finansētāju. Sabiedrībai "Altum" ir tiesības pārbaudīt līzings izlietojuma atbilstību šajos noteikumos minētajām attiecināmajām izmaksām.

(MK 16.05.2023. noteikumu Nr. 242 redakcijā)

100. Ja pēc šo noteikumu 97.2., 97.3., 98.2.2. vai 98.¹2.2. apakšpunktā minētā pārskata un šo noteikumu 97.4. un 97.5. apakšpunktā minēto dokumentu izvērtēšanas sabiedrība "Altum" secina, ka rādītāji nav sasniegti vai pārskats netiek iesniegts sabiedrībā "Altum" šo noteikumu 97.2., 97.3., 98.2.2. vai 98.¹2.2. apakšpunktā minētajā termiņā, kapitāla atlaide netiek piemērota.

(MK 16.05.2023. noteikumu Nr. 242 redakcijā)

VII. Subsīdijas ekvivalenta aprēķināšana un atbalsta uzskaitē

101. Sabiedrības "Altum" aizdevumam vai paralēlam aizdevumam subsīdijas ekvivalentu aprēķina šādā kārtībā:

101.1. sabiedrības "Altum" aizdevumam vai paralēlam aizdevumam, kas ir vienāds ar piešķirto kapitāla atlaidi, subsīdijas ekvivalents ir vienāds ar komersantam piešķirtā sabiedrības "Altum" aizdevuma vai paralēlā aizdevuma apmēru;

101.2. sabiedrības "Altum" aizdevumam vai paralēlam aizdevumam, kas pārsniedz piešķirto kapitāla atlaidi, kopējo subsīdijas ekvivalentu aprēķina, summējot kapitāla atlaides un aizdevuma vai paralēlā aizdevuma subsīdijas ekvivalenta daļas:

101.2.1. sabiedrības "Altum" aizdevuma vai paralēlā aizdevuma daļai, kas ir vienāda ar piešķirto kapitāla atlaidi, subsīdijas ekvivalents ir vienāds ar komersantam piešķirto kapitāla atlaides apmēru;

101.2.2. sabiedrības "Altum" aizdevuma daļai, kas pārsniedz piešķirtās kapitāla atlaides apjomu, subsīdijas ekvivalentu aprēķina kopā par visu atbalsta periodu, faktiski piemērojamo procentu summu atskaitot no procentu summas, kura jāmaksā saskaņā ar Eiropas Komisijas konkrētajam periodam noteikto bāzes likmi (bāzes un risku likmes publicētas Eiropas Komisijas Konkurences ģenerāldirektorāta tīmekļvietnē), kā arī riska likmi, kuras procentuālais apmērs tiek noteikts atbilstoši sabiedrības "Altum" izsniegtajam aizdevuma saņēmēja reitingam un piedāvātajam nodrošinājumam;

101.2.3. sabiedrības "Altum" paralēlā aizdevuma daļai, kas pārsniedz piešķirtā kapitāla atlaides apjomu, subsīdijas ekvivalentu aprēķina kopā par visu atbalsta periodu, faktiski piemēroto procentu summu atskaitot no procentu summas, kas jāmaksā saskaņā ar Eiropas Komisijas konkrētajam periodam noteikto bāzes likmi (publicēta Eiropas Komisijas Konkurences ģenerāldirektorāta tīmekļvietnē), kā arī riska likmi, kuras procentuālais apmērs tiek noteikts atbilstoši sabiedrības "Altum" izsniegtajam aizdevuma saņēmēja reitingam un piedāvātajam nodrošinājumam, bet ne mazāk kā 650 bāzes punktu apmērā.

(MK 16.05.2023. noteikumu Nr. 242 redakcijā)

102. Garantijas subsīdijas ekvivalentu sīkajam (mikro), mazajam un vidējam komersantam aprēķina kā starpību starp atbilstošās kredīta kvalitātes klases gada drošās zonas prēmijas likmi (3. pielikums) un piemēroto gada prēmijas likmi naudas izteiksmē. Ja garantijas ilgums pārsniedz gadu, starpība starp likmēm tiek diskontēta, izmantojot atsaucē likmi, kas aprēķināma saskaņā ar Eiropas Komisijas Latvijai apstiprināto atsaucē likmi. Kapitāla atlaides subsīdijas ekvivalents ir vienāds ar komersantam piešķirtās kapitāla atlaides apmēru. Garantijas un kapitāla atlaides subsīdiju ekvivalenti kopā nepārsniedz 200 000 euro.

103. Garantijas subsīdijas ekvivalentu lielajam komersantam aprēķina, piemērojot Komisijas regulas Nr. 1407/2013 4. panta 6. punkta "b" apakšpunkta nosacījumus, un nosaka kapitāla atlaides apmēru, kuras subsīdijas ekvivalents ir vienāds ar komersantam piešķirtās kapitāla atlaides apmēru, subsīdiju ekvivalentiem kopā nepārsniedzot 200 000 *euro*.

104. Atbalstu, kas piešķirts saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 38. vai 41. pantu:

104.1. var apvienot ar citu valsts atbalstu, kura attiecināmās izmaksas nav nosakāmas, nepārsniedzot šajos noteikumos paredzēto finansējuma intensitāti un apmēru un nepārsniedzot maksimālā publiskā finansējuma apmēru vai maksimālo robežvērtību, kas noteikta citā valsts atbalsta programmā, individuālā atbalsta projektā vai Eiropas Komisijas lēmumā;

104.2. par vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām nedrīkst apvienot ar atbalstu, kuru sniedz saskaņā ar Eiropas Komisijas lēmumiem, kas pieņemti atbilstoši Komisijas 2020. gada 19. marta paziņojumam "Pagaidu regulējums valsts atbalsta pasākumiem, ar ko atbalsta ekonomiku pašreizējā Covid-19 uzliesmojuma situācijā" (C(2020)1863);

104.3. var apvienot ar šīs vai ar citas atbalsta programmas vai individuālā atbalsta projekta ietvaros piešķirto atbalstu, tai skaitā par tām pašām attiecināmajām izmaksām, un ar *de minimis* atbalstu, ievērojot nosacījumu, ka šo noteikumu ietvaros piešķirtais atbalsts kopā ar citas atbalsta programmas vai individuālā atbalsta projekta ietvaros piešķirto finansējumu nepārsniedz maksimāli pieļaujamo finansējuma intensitāti, kas norādīta šo noteikumu 57. un 76. punktā.

105. Ievērojot Komisijas regulas Nr. 1407/2013 5. panta 1. un 2. punktā minētos nosacījumus, piešķirto *de minimis* atbalstu vienam vienotam uzņēmumam drīkst apvienot ar citu *de minimis* atbalstu līdz Komisijas regulas Nr. 1407/2013 3. panta 2. punktā noteiktajam robežlielumam, kā arī drīkst apvienot ar citu valsts atbalstu attiecībā uz vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām, tai skaitā šīs programmas ietvaros, vai citu valsts atbalstu tam pašam riska finansējuma pasākumam, ja šīs apvienošanas rezultātā netiek pārsniegta attiecīgā maksimālā atbalsta intensitāte vai atbalsta summa, kāda noteikta valsts atbalsta programmā, atbalsta projektā vai Eiropas Komisijas lēmumā.

106. Šo noteikumu 26.2. apakšpunktā minētie lielie komersanti, kas ir garantijas saņēmēji, garantiju var saņemt, ja garantētā cita finansētāja aizdevuma kvalitāte nav mazāka par šo noteikumu 3. pielikumā minēto kredīta kvalitātes klasi "maksātspēju varētu mazināt nelabvēlīgi apstākļi".

107. Sabiedrība "Altum":

107.1. nodrošina informācijas uzskaiti par sniegto finansējumu atbilstoši Komisijas regulas Nr. 651/2014 12. pantam un glabā to 10 gadus no dienas, kad šo noteikumu ietvaros ir piešķirts pēdējais atbalsts, un informāciju pēc pieprasījuma iesniedz Ekonomikas ministrijai, Finanšu ministrijai kā revīzijas iestādei un Eiropas Savienības Atvēršanas fonda un noturības mehānisma plāna koordinātoram, Centrālajai finanšu un līgumu aģentūrai, Eiropas Komisijai un Eiropas Komisijas un Latvijas Republikas Atvēršanas un noturības mehānisma finansēšanas nolīgumā minētajām iestādēm;

107.2. nodrošina valsts atbalsta nosacījumu uzraudzību;

107.3. informāciju par Komisijas regulas Nr. 651/2014 38. vai 41. panta ietvaros izsniegto atbalstu publicē atbilstoši Komisijas regulas Nr. 651/2014 9. panta 1. un 4. punktā noteiktajām publicitātes pasākumu prasībām saskaņā ar normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā publicē informāciju par sniegto valsts atbalstu un piešķir un anulē elektroniskās sistēmas lietošanas tiesības;

107.4. publicē savā tīmekļvietnē visu to komersantu sarakstu, kuri šo noteikumu ietvaros ir saņēmuši aizdevumu. Minētajā sarakstā norāda komersantam sabiedrības "Altum" piešķirtā aizdevuma un kapitāla atlaides apmēru;

107.5. visus ar *de minimis* saistītos datus glabā 10 gadus no dienas, kad saskaņā ar šiem noteikumiem piešķirts pēdējais *de minimis* atbalsts atbilstoši Komisijas regulas Nr. 1407/2013 6. panta 4. punktam;

107.6. pārliecinās, ka, sniedzot atbalstu, komersantam netiek piešķirts dubultfinansējums par vienām un tām

pašām attiecināmajām izmaksām un tiek izvērtēta komersanta korupcijas, krāpšanas un interešu konflikta novēršanas prasību ievērošana;

107.7. nodrošina informācijas un publicitātes pasākumus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 12. februāra Regulas Nr. 2021/241, ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu, 34. pantu un Eiropas Komisijas un Latvijas Republikas Atveseļošanas un noturības mehānisma finansēšanas nolīguma 10. pantu.

108. Komersants:

108.1. nodrošina informācijas uzskaiti par sniegto finansējumu atbilstoši Komisijas regulas Nr. 651/2014 12. pantam un glabā to 10 gadus no dienas, kad piešķirts atbalsts saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 38. vai 41. pantu, un informāciju pēc pieprasījuma iesniedz Ekonomikas ministrijai, Finanšu ministrijai kā revīzijas iestādei un Eiropas Savienības Atveseļošanas fonda un noturības mehānisma plāna koordinātoram, Centrālajai finanšu un līgumu aģentūrai vai Eiropas Komisijai un Eiropas Komisijas un Latvijas Republikas Atveseļošanas un noturības mehānisma finansēšanas nolīgumā minētajām iestādēm;

108.2. ja atbalsts piešķirts saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 38. vai 41. pantu, aizdevuma pieteikumā pamato un projekta īstenošanas laikā nodrošina darbību vai izmaksu nošķiršanu saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 1. panta 3. punktu, ja tas vienlaikus darbojas saskaņā ar šiem noteikumiem atbalstāmajās un neatbalstāmajās nozarēs un darbībās;

108.3. informāciju par *de minimis* atbalstu, kas piešķirts saskaņā ar Komisijas regulu Nr. 1407/2013, glabā 10 gadus no atbalsta piešķiršanas dienas.

109. Ja tiek pārkāptas šajos noteikumos minētās komercdarbības atbalsta normas, kas izriet no Komisijas regulas Nr. 651/2014, komersantam ir pienākums atmaksāt sabiedrībai "Altum" visu projekta ietvaros saņemto nelikumīgo valsts atbalstu kopā ar procentiem no līdzekļiem, kas brīvi no valsts atbalsta, atbilstoši Komercdarbības atbalsta kontroles likuma IV vai V nodaļas nosacījumiem.

110. Atbalsta programmas īstenošanas rezultātā nepamatoti izmaksātās vai neatļauti izmantotās Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma finansējuma summas, ko sabiedrība "Altum" ir atguvusi, var tikt atkārtoti izmantotas šīs atbalsta programmas ietvaros, ja atgūtie līdzekļi tiek izmantoti tam pašam mērķim, kam tie sākotnēji bija paredzēti.

VIII. Noslēguma jautājumi

111. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 2022. gada 7. jūnija noteikumus Nr. 340 "Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 1.2. reformu un investīciju virziena "Energoefektivitātes uzlabošana" 1.2.1.2.i. investīcijas "Energoefektivitātes paaugstināšana uzņēmējdarbībā (ietverot pāreju uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu siltumapgādē un pētniecības un attīstības aktivitātes (t. sk. bioekonomikā))" 1.2.1.2.i.1. pasākuma "Energoefektivitātes paaugstināšana uzņēmējdarbībā (ietverot pāreju uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu siltumapgādē)" īstenošanas noteikumi" (Latvijas Vēstnesis, 2022, 117. nr.).

112. Lēmumu par atbalsta piešķiršanu saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 38. vai 41. pantu var pieņemt līdz Komisijas regulas Nr. 651/2014 darbības beigām, bet ne vēlāk kā līdz 2025. gada 31. decembrim.

113. Lēmumu par atbalsta piešķiršanu saskaņā ar Komisijas regulu Nr. 1407/2013 var pieņemt līdz Komisijas regulas Nr. 1407/2013 darbības beigām, bet ne vēlāk kā līdz 2025. gada 31. decembrim.

Ministru prezidents A. K. Kariņš

Ekonomikas ministre I. Indriksone

Projekta vērtēšanas kritēriji

I. VIENOTIE KRITĒRIJI

Kritērijs	Kritērija ietekme uz lēmuma pieņemšanu (kritērijos jāsaņem vērtējums "Jā")
1. Komersants neveic neatbalstāmās darbības un nedarbojas neatbalstāmajās nozarēs, kas minētas šo noteikumu 28. punktā, vai, ja komersants darbojas gan neatbalstāmajās, gan atbalstāmajās nozarēs, tad tas ir apliecinājis, ka tiks skaidri nodalītas atbalstāmās darbības un finanšu plūsmas, nodrošinot, ka darbības neatbalstāmajās nozarēs un neatbalstāmās darbības negūs labumu no piešķirtā atbalsta	"Jā" vai "Nē"
2. Komersants plāno veikt pasākumus, kas noteikti šajos noteikumos	"Jā" vai "Nē"
3. Komersantam ar tiesas spriedumu nav pasludināts maksātnespējas process, nav ierosināts un netiek īstenots tiesiskās aizsardzības process un komersants neatbilst normatīvajos aktos noteiktajiem kritērijiem, uz kuriem pamatojoties kreditors var pieprasīt maksātnespējas procedūru saskaņā ar šo noteikumu 32.3. apakšpunktu	"Jā" vai "Nē"
4. Pieteikums dalībai atbalsta programmā iesniegts attiecīgajai atlases kārtai noteiktajā termiņā	"Jā" vai "Nē"
5. Projektā plānoto pasākumu gatavība uzsākšanai:	Vērtēšanas sistēma – punktu skala - Energoefektivitātes paaugstināšanas un atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju ieviešanas gadījumā kritērijā jāsaņem vismaz 2 punkti - Bezemisiju transportlīdzekļu iegādes gadījumā kritērijā jāsaņem vismaz 4 punkti (0–4)
5.1. ir augsta gatavība projekta uzsākšanai <i>Projekta īstenošanai nav nepieciešams papildus sagatavot dokumentus</i>	4
5.2. ir vidēja gatavība projekta uzsākšanai <i>Lai uzsāktu projekta īstenošanu, nepieciešams papildus sagatavot dokumentus</i>	2
5.3. nav atbilstošas gatavības projekta uzsākšanai <i>Nav iesniegti projekta īstenošanai nepieciešamie dokumenti, kā arī nav sniegta informācija vai ir sniegta daļēja informācija</i>	0

II. SPECIFISKIE KRITĒRIJI

1. ENERGOEFEKTIVITĀTES PAAUGSTINĀŠANA (ja attiecināms)

Kritērijs	Vērtēšanas sistēma – punktu skala
<p>Ar kapitāla atlaidi 1000 euro plānotais primārās enerģijas ietaupījums (MWh/gadā):</p> <p><i>Enerģijas ietaupījums tiek noteikts:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumiem ražošanas un tehnoloģiskajā procesā(-os) vai procesam tehnoloģiskajā procesā(-os), vai ražošanas procesam nozīmīgā blakusprocesā (blakusprocess nodrošina tehnoloģiskos procesus ar energoresursiem (tai skaitā iekšējie un ārējie tīkli)), ņemot vērā plānoto iegūto siltumenerģijas, aukstumenerģijas vai elektroenerģijas ietaupījumu;</i> - <i>energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumiem ēkās (tai skaitā iekšējos un ārējos tīklos), ņemot vērā plānoto iegūto enerģijas ietaupījumu.</i> <p><i>Ja projekta ietvaros tiek īstenoti energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi gan ēkā (tai skaitā iekšējie un ārējie tīkli), gan tehnoloģiskajās iekārtās, enerģijas ietaupījumi tiek summēti</i></p> <p>Aprēķinā jāņem vērā, ka, īstenojot projektu, saskaņā ar šo noteikumu 61.1. apakšpunktu jānodrošina, ka pēc viena vai vairāku energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu īstenošanas tiek sasniegts primārās enerģijas ietaupījums vismaz 30 % apmērā</p>	<p>Kritērijā jāsaņem vismaz 2 punkti (0–6)</p>
2,50 MWh/gadā vai vairāk	6
no 2,00 MWh/gadā līdz 2,49 MWh/gadā	5
no 1,50 MWh/gadā līdz 1,99 MWh/gadā	4
no 1,00 MWh/gadā līdz 1,49 MWh/gadā	3
no 0,40 MWh/gadā līdz 0,99 MWh/gadā	2
mazāks par 0,40 MWh/gadā	0

2. ATJAUNOJAMO ENERGORESURSU TEHNOLOĢIJU IEVIEŠANA (ja attiecināms)

Kritērijs	Vērtēšanas sistēma – punktu skala
Ar kapitāla atlaidi 1000 euro plānotais siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums (tCO ₂ /gadā):	Kritērijā jāsaņem vismaz 2 punkti (0–6)
0,38 tCO ₂ /gadā vai vairāk	6
no 0,33 tCO ₂ /gadā līdz 0,37 tCO ₂ /gadā	5
no 0,28 tCO ₂ /gadā līdz 0,32 tCO ₂ /gadā	4

no 0,23 tCO ₂ /gadā līdz 0,27 tCO ₂ /gadā	3
no 0,18 tCO ₂ /gadā līdz 0,22 tCO ₂ /gadā	2
mazāks par 0,18 tCO ₂ /gadā	0

3. BEZEMISIJU TRANSPORTLĪDZEKĻU IEGĀDE (ja attiecināms)

Kritērijs	Vērtēšanas sistēma – punktu skala
Ar kapitāla atlaidi 1000 <i>euro</i> plānotais siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums (tCO ₂ /gadā): Aprēķinā jāņem vērā, ka, īstenojot projektu, saskaņā ar šo noteikumu 87. punktu jānodrošina ikgadējais nobraukums vismaz 20 000 km gadā	N1 kategorijas elektroauto gadījumā kritērijā jāsaņem vismaz 2 punkti; M1 kategorijas elektroauto gadījumā kritērijā jāsaņem vismaz 8 punkti (0–10)
no 0,62 tCO ₂ /gadā vai vairāk	10
no 0,57 tCO ₂ /gadā līdz 0,61 tCO ₂ /gadā	9
no 0,52 tCO ₂ /gadā līdz 0,56 tCO ₂ /gadā	8
no 0,47 tCO ₂ /gadā līdz 0,51 tCO ₂ /gadā	7
no 0,42 tCO ₂ /gadā līdz 0,46 tCO ₂ /gadā	6
no 0,37 tCO ₂ /gadā līdz 0,41 tCO ₂ /gadā	5
no 0,32 tCO ₂ /gadā līdz 0,36 tCO ₂ /gadā	4
no 0,27 tCO ₂ /gadā līdz 0,31 tCO ₂ /gadā	3
no 0,22 tCO ₂ /gadā līdz 0,26 tCO ₂ /gadā	2
mazāks par 0,22 tCO ₂ /gadā	0

Atbalsta programmai pieejamā finansējuma sadalījums pa atlases kārtām

	Energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi	Atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju ieviešanas pasākumi	Bezemisiju transportlīdzekļu iegāde
1. atlases kārtā	8 583 614 <i>euro</i> ¹	15 000 000 <i>euro</i> ¹	1 666 667 <i>euro</i> ¹
2. atlases kārtā	8 583 613 <i>euro</i> ¹	15 000 000 <i>euro</i> ¹	1 666 667 <i>euro</i> ¹
3. atlases kārtā	8 583 613 <i>euro</i>	15 000 000 <i>euro</i>	1 666 666 <i>euro</i>
Kopā	25 750 840 <i>euro</i>	45 000 000 <i>euro</i>	5 000 000 <i>euro</i>

Piezīme. ¹ Finansējuma atlikums tiek pārcelts uz nākamo atlases kārtu vai novirzīts sabiedrības "Altum" aizdevumu kredītriska zaudējumu segšanai kopā ar šo noteikumu 10.5. apakšpunktā noteikto finansējumu, nepārsniedzot programmas rādītāju novērtējuma sagaidāmo paredzamo zaudējumu apmēru.

Kredīta kvalitātes klases iedalījums

Nr. p. k.	Kredīta kvalitātes klase	Reitingu aģentūras "Standard and Poor's" reitings	Reitingu aģentūras "Fitch" reitings	Reitingu aģentūras "Moody's" reitings	Gada drošās zonas prēmijas likme		
					nodrošinājuma līmenis ¹		
					augsts	parasts	zems
1.	Visaugstākā kvalitāte	AAA	AAA	Aaa	0,4 %	0,4 %	0,4 %
2.	Ļoti augsta maksātspēja	AA + AA AA –	AA + AA AA –	Aa 1 Aa 2 Aa 3	0,4 %	0,4 %	0,4 %
3.	Augsta maksātspēja	A + A A –	A + A A –	A 1 A 2 A 3	0,55 %	0,55 %	0,55 %
4.	Pietiekama maksātspēja	BBB + BBB BBB –	BBB + BBB BBB –	Baa 1 Baa 2 Baa 3	0,8 %	0,8 %	0,8 %
5.	Maksātspēja jutīgi reaģē uz nelabvēlīgiem apstākļiem	BB + BB BB –	BB + BB BB –	Ba 1 Ba 2 Ba 3	2 %	2 %	2 %
6.	Maksātspēju varētu mazināt nelabvēlīgi apstākļi	B+	B+	B 1	3,8 %	3,8 %	3,8 %
		B B –	B B –	B 2 B 3	6,3 %	6,3 %	6,3 %
7.	Maksātspēja ir atkarīga no labvēlīgu apstākļu noturīguma	CCC + CCC CCC – CC	CCC + CCC CCC – CC C	Caa 1 Caa 2 Caa 3	–	–	–
8.	Saistības netiek pildītas vai gandrīz netiek pildītas	SD D	DDD DD D	Ca C	–	–	–

Piezīme. ¹ Augsts nodrošinājuma līmenis – zaudējumi saistību neizpildes gadījumā ir 30 % vai mazāki. Parasts nodrošinājuma līmenis – zaudējumi saistību neizpildes gadījumā ir no 31 % līdz 59 %. Zems nodrošinājuma līmenis – zaudējumi saistību neizpildes gadījumā ir 60 % vai lielāki.